

WJD PANAMA 2019

Homilie paus Franciscus slotviering

Zondag 27 januari 2019, Metro Park Campo San Juan Pablo II

'In de synagoge waren aller ogen gespannen op Hem gevestigd. Toen begon Hij hen toe te spreken: 'Het Schriftwoord dat gij zojuist gehoord hebt, is thans in vervulling gegaan.' (Lc 4, 20-21)

Zo presenteert het Evangelie ons het begin van de publieke zending van Jezus. Dat heeft plaats in de synagoge die hem heeft zien opgroeien. Hij is omringd door kennissen en burens en misschien zelfs door enkele catechisten uit zijn kindertijd die hem de Wet onderwezen hebben. Het is een belangrijk ogenblik in het leven van de Leraar: het kind dat in de schoot van die gemeenschap is opgevoed en gegroeid, staat op en neemt het woord om Gods droom aan te kondigen en in werkelijkheid om te zetten. Een woord dat tot dan enkel verkondigd werd als een belofte voor de toekomst, maar dat enkel door Jezus' mond uitgesproken kan worden in het heden, omdat het nu werkelijkheid wordt: 'thans is in vervulling gegaan' (cf. v. 21).

Jezus maakt het *uur van God* bekend, die ons tegemoet komt en oproept om deel te nemen aan zijn uur 'om aan armen de Blijde Boodschap te brengen, aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken, en aan blinden, dat zij zullen zien; om verdrukten te laten gaan in vrijheid, om een genadejaar af te kondigen van de Heer' (vv. 18-19). Dit is *het uur van God*, dat met Jezus aanwezig komt, een gezicht krijgt, vlees wordt: het is de barmhartige liefde die niet wacht op ideale of perfecte situaties om zich te openbaren en geen excuses tot uitstel aanvaardt. Het is Gods tijd, die elke situatie en elke plaats gerechtvaardigd en geschikt maakt. In Jezus begint de beloofde toekomst en wordt ze levende werkelijkheid.

Wanneer? Nu. Maar toch: niet allen die daar naar hem luisterden, voelden zich uitgenodigd of geroepen. Niet alle inwoners van Nazareth waren bereid te geloven in iemand die zij al kenden en hadden zien opgroeien, en die hen nu uitnodigde een langverwachte droom werkelijkheid te doen worden. Ze zeiden zelfs: 'Is dat dan niet de zoon van Jozef?' (v. 22).

Datzelfde kan ook ons overkomen. Wij geloven niet altijd dat God zo concreet en dagdagelijks kan zijn, zo nabij en zo reëel, en nog minder dat Hij aanwezig komt en werkt doorheen iemand die we kennen, zoals een buur, vriend of familielid. Wij geloven niet altijd dat de Heer ons kan uitnodigen met Hem mee te werken en onze handen vuil te maken voor zijn koninkrijk, op een zo eenvoudige maar ook krachtige manier. Het kost ons moeite te aanvaarden dat 'de goddelijke liefde concreet en bijna tastbaar wordt in de geschiedenis met al haar bittere en heerlijke gebeurtenissen.' (Benedictus XVI, *Algemene audiëntie*, 28 september 2005)

Het gebeurt vaak dat wij ons gedragen als de inwoners van Nazareth en *een God op afstand* verkiezen: mooi, goed, edelmoedig, welomschreven, maar op afstand, en vooral: een God die niet stoort, een 'getemde' God. Want een nabije en dagdagelijkse God, een God die vriend is en broeder, vraagt ons om te leren en te groeien in nabijheid, in dagelijks leven en vooral in broederlijkheid. Hij heeft zich niet willen openbaren als een engel, of op spectaculaire manier: Hij heeft ons een broederlijk, vriendschappelijk, concreet en vertrouwd gelaat willen tonen. God is reëel omdat de liefde reëel is, God is concreet omdat de liefde concreet is. En juist 'dit concrete karakter van de liefde vormt één van de wezenlijke elementen van het christelijk leven.' (Benedictus XVI, homilie, 1 maart 2006)

Wij kunnen dezelfde risico's lopen als de inwoners van Nazareth, wanneer het Evangelie concreet leven wil worden in onze gemeenschappen en wij beginnen te zeggen: 'maar die jongens daar, zijn dat niet de kinderen van Maria, van Jozef, zijn dat niet de broers van ... familie van ... ? Zijn dat niet de jongeren die wij helpen geholpen hebben om op te groeien ... Die daar zou best zwijgen, hoe kunnen we hem geloven? Is hij niet degene die altijd de vensters kapot schoot met zijn bal?' En wat geboren werd om profetie te zijn en aankondiging van het Rijk Gods, eindigt getemd en zonder kracht. Het woord Gods willen ketenen, is een bekoring van elke dag.

Ook jullie, dierbare jongeren, kan hetzelfde overkomen, telkens als jullie denken dat jullie zending, jullie roeping of zelfs jullie leven een belofte is die slechts geldt voor de toekomst en niets te maken heeft met het heden. Alsof jong zijn gelijk zou staan met een wachtzaal voor wie zijn uur afwacht. En in afwachting van dat uur, vinden wij voor jullie – of vinden jullie zelf – een toekomst uit die mooi hygiënisch verpakt is, zonder consequenties, goed uitgerust gewaarborgd, en bovenal 'goed verzekerd'. We willen jullie geen toekomst aanbieden waarin dingen mogen worden uitgetest als in een laboratorium. Dat is de fictie van wat vreugde is, niet de vreugde van het 'nu', van het concrete, van de liefde. En door deze fictie van de vreugde 'kalmeren' wij jullie, we laten jullie inslapen opdat jullie geen lawaai maken, opdat jullie niet teveel storen, opdat jullie geen vragen

zouden stellen aan jezelf en aan ons, opdat je jezelf en ons niet in vraag zouden stellen. En in deze ‘tussentijd’ verliezen jullie dromen hoogte, ze worden traag, ze beginnen in de dommelen en worden kleingeestige en trieste illusies (cf. Homilie van Palmzondag, 25 maart 2018). Alleen omdat wij of jullie vinden dat jullie *uur* nog niet gekomen is; dat jullie te jong zijn om jullie te engageren en mee te dromen en te werken aan morgen. En zo wijzen we jullie steeds weer af ... En weten jullie? Vele jongeren zijn daar tevreden mee. Help hen alsjeblief om daar niet tevreden mee te zijn, om daartegen in opstand te komen en te tonen dat ze het uur van God willen beleven.

Eén van de vruchten van de voorbije synode was de rijkdom elkaar te kunnen ontmoeten en vooral naar elkaar te luisteren. De rijkdom dat generaties naar elkaar luisteren, de rijkdom van de uitwisseling en de waarde van de erkenning dat we elkaar nodig hebben, dat we ons moeten inspannen om kanalen en ruimten te bevorderen waar men zich vanaf vandaag inzet om te dromen en te werken voor morgen. Niet ieder voor zich, maar samen, door het scheppen van een gemeenschappelijke ruimte. Een ruimte die niet geschonken of gewonnen wordt zoals in de loterij, maar een ruimte waarvoor jullie ook moet vechten. Jullie, jongeren, jullie moeten vandaag vechten voor jullie plaats, want het leven speelt zich *vandaag* af. Niemand kan je de dag van morgen beloven: je leven, dat gebeurt vandaag; je engagement, dat is *vandaag*; jouw plaats, dat is vandaag. Hoe antwoord je daarop?

Jullie, dierbare jongeren, jullie zijn niet de toekomst. Men zegt vaak: ‘Jullie zijn de toekomst ...’. Maar neen: jullie zijn het heden! Jullie zijn niet de toekomst van God: jullie, jongeren, jullie zijn het *uur* van God. Hij roept jullie samen, Hij roept jullie in jullie gemeenschappen, Hij roept jullie in jullie steden, om op zoek te gaan naar jullie grootouders, naar hen die ouder zijn dan jullie; Hij roept jullie om op te staan en samen met hen het woord te nemen en de droom te verwezenlijken die de Heer voor jullie gedroomd heeft.

Niet morgen, maar nu, want daar waar nu uw schat is, daar is ook uw hart (cf. Mt 6, 21); waar jullie verliefd op worden, zal niet alleen jullie verbeelding aansteken, maar alles. Dat zal de reden zijn waarom jullie ’s morgens opstaan, dat zal jullie voortstuwen in momenten van ontmoediging, dat zal jullie hart breken en dat zal jullie vervullen met verwondering, vreugde en dankbaarheid. Ontdek dat jullie een zending hebben en wordt er verliefd op: dat zal alles bepalen (cf. Pedro Arrupe, s.j., *Nada es más práctico*). Wij kunnen alles hebben, maar, beste jongeren, als de passie van de liefde ontbreekt, dan ontbreekt alles. De passie van de liefde vandaag! Laten wij ons door de Heer beminnen, en Hem toelaten ons te leiden naar morgen!

Voor Jezus bestaat er geen ‘tussentijd’, maar enkel barmhartige liefde die verlangt ons hart te veroveren en te bewonen. Jezus wil onze schat zijn omdat Hij in het leven geen ‘tussentijd’ of voorbijgaande mode is: Hij is liefde die zich geeft en die uitnodigt om zich te geven. Hij is concrete liefde, dichtbij het heden en reëel. Hij is de feestvreugde die ontstaat als men keuzes maakt en deelneemt aan de wonderbare visvangst van de hoop en de naastenliefde, van de solidariteit en de broederlijkheid, en dat tegenover zovele verlamde en verlamdende blikken, veroorzaakt door angst en uitsluiting, speculatie en manipulatie.

Dierbare broeders en zusters, de Heer en zijn zending zijn geen ‘tussentijd’ in ons leven, iets wat voorbijgaat. Ze zijn niet enkel de Wereldjongerendagen: zij zijn ons leven vandaag en ons leven onderweg!

Tijdens de voorbije dagen heeft het ja-woord van Maria ons op een bijzondere manier als achtergrondmuziek begeleid. Zij heeft niet enkel in God en zijn beloften geloofd als een mogelijkheid: ze heeft in God geloofd en ze heeft ‘ja’ durven zeggen, om deel te hebben aan dit *uur* van de Heer. Zij heeft aangevoeld dat zij een zending had, zij werd erop verliefd en dat was allesbepalend. Mogen ook jullie aanvoelen dat jullie een zending hebben, mogen jullie je laten liefhebben, en de Heer zal allesbepalend zijn.

Zoals het gebeurde in de synagoge van Nazareth, staat de Heer opnieuw op, in ons midden, zijn vrienden en kennissen, om het boek te nemen en ons te zeggen: ‘Vandaag gaat het Schriftwoord dat jullie net gehoord hebben, in vervulling.’ (Lc 4, 21)

Dierbare jongeren, willen jullie beleven dat zijn liefde werkelijkheid wordt? Moge jullie ‘ja-woord’ de toegangsdeur blijven opdat de Heilige Geest een nieuw Pinksteren schenkt aan de Kerk en aan de wereld.

Vertaling uit het Spaans: IJD, Jongerenpastoraal Vlaanderen